

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Digitoimiston aamukahvit

Torstai 20.4.2023 klo 8.00-9.30

Tervetuloa! Aloitamme klo 8.00
Kysymyksiä voi esittää chatissa

Tervetuloa digitoimiston aamukahveille!

1. Tilaisuuden avaus

Jarkko Levasma, digitoimiston puheenjohtajisto

2. Digikompassin toimenpidesuunnitelma

Laura Eiro, digitoimiston puheenjohtajisto

Digitoimiston sihteeristö

Keskustelu (kysymykset keskustelupalstalle)

3. EU-tason valmistelu ja monikansalliset hankkeet

Laura Eiro, digitoimiston puheenjohtajisto

Olli-Pekka Rissanen, digitoimiston sihteeristö

Keskustelu (kysymykset keskustelupalstalle)

Tilaisuuden avaus

Jarkko Levasma, digitoimiston puheenjohtajisto

Digitoimiston tapahtumat 10/2022 - 3/2023

20.10. valtioneuvoston istunnossa käsiteltiin selonteko Suomen digitaalisesta kompassista

21.11. EU:n Digital decade board-tapaaminen

21.2. eduskunta hyväksyi Suomen digitaalisen kompassin selonteon

9.3. EU:n Digital decade board-tapaaminen

14.3. Suomen suunta digitalisaatiossa - digiministeriyöryhmän tulevaisuusseminaari

10/2022

11/2022

12/2022

1/2023

2/2023

3/2023

Digikompassin toimeenpanon valmistelu

Virkamies-työpajat

Sidosryhmä-työpajat

Avoimet sidosryhmä-tilaisuudet

Aamukahvitilaisuus

Elämäntapahtumien ja liiketoimintatapahtumien digitalisointi ja automatisointi-hankkeen valmistelu

Digiturva2027-ohjelman valmistelu

Digikompassin systeemimallin toteutus

Digikompassin mittareiden valmistelu

Kansallinen EDIC-valmistelu

Digisalkun valmistelu

Digikompassin toimenpidesuunnitelma

Laura Eiro

Jonna Korhonen, Maria Rautavirta, Tiina Hanhike, Anita Juho

Suomen digikompassi

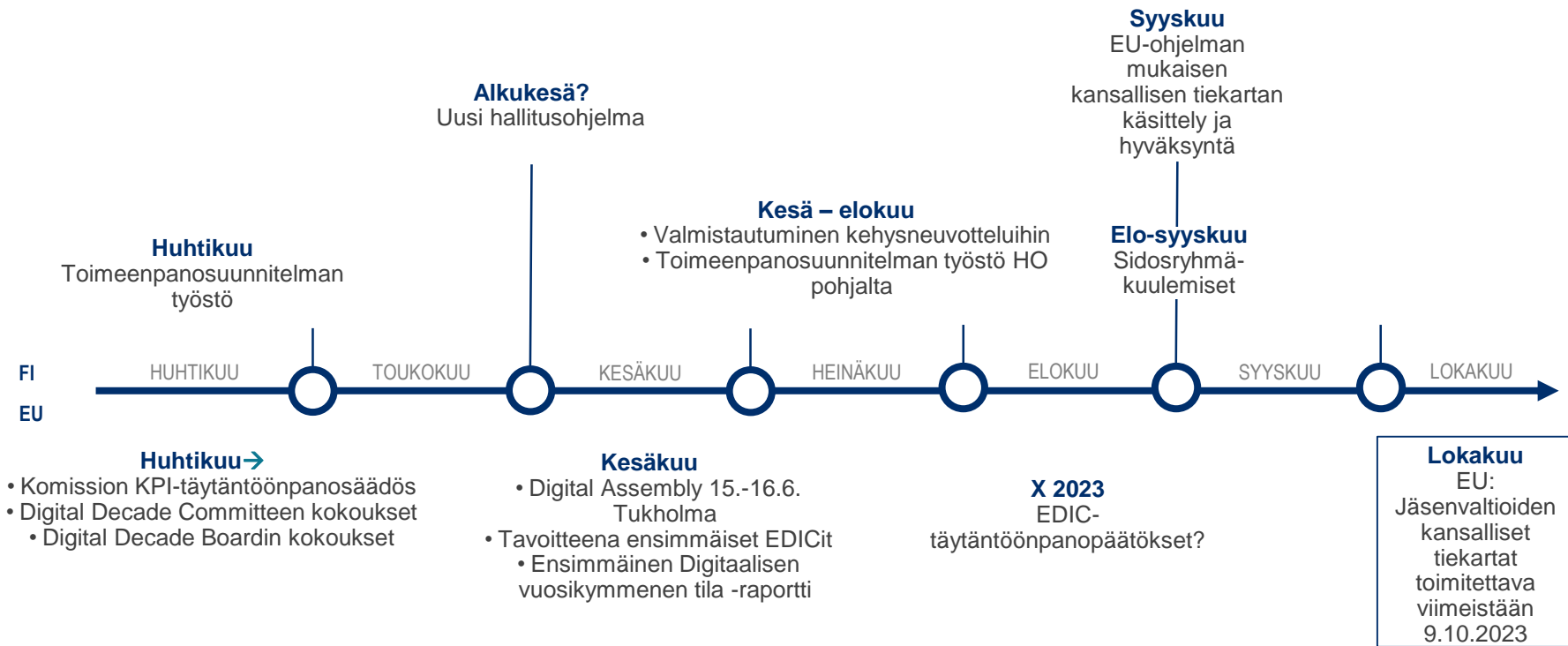
- Strateginen kehittämissuunnitelma vuoteen 2030
- [Selonteko](#) käsitelty eduskunnassa
- Digitalisaation poikkihallinnollisuus
- Luonnos toimeenpanosuunnitelmaksi:
 - Toimenpiteet
 - Investoinnit
 - Pullonkaulat
 - Mittarit
 - Priorsointi

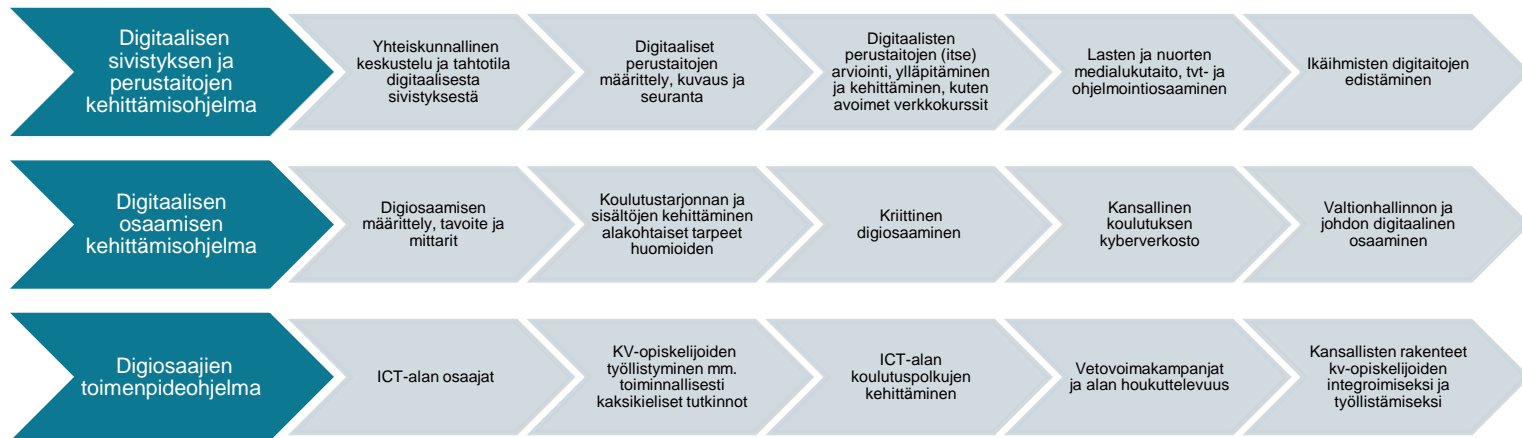
Toimenpidesuunnitelmaluonnos

- Koottuna digikompassin tavoitteiden saavuttamiseen tarvittavat toimenpiteet
- Tuleva hallitusohjelma määrittää, kuinka suunnitelmaa voidaan lähteä toteuttamaan
- Työstetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Aikajänne on etenkin tulevassa hallituskaudessa
- Digitaalinen vuosikymmen 2030 -politiikkaohjelma ohjaa EU:n digitalisaatiota
 - Ohjelma edellyttää osaltaan toimenpiteitä ja investointitarpeita osana kansallisia strategisia tiekarttoja
 - Kansallinen toimenpidesuunnitelma vastaa tähän tarpeeseen, mutta on EU:n edellyttämää laajempi

Seuraavia askeleita kansallisesti ja EU:ssa

Suomi on digitaalisesti sivistynyt maa, jossa jokaisella on valmiudet digimaailmassa toimimiseen ja keskinäinen kunnioitus ja luottamus ovat korkealla tasolla. Digitaaliset perustaidot ovat maailman huippua ne vievät eteenpäin kestävästä yhteiskunnallisesta kehityksestä. Digitaalinen osaaminen tukee innovaatioita, kilpailukykyä ja hyvinvointia. Koulutuksen ja tutkimuksen myötä syntyy yhteiskunnassa tarvittavaa asiantuntijuutta. Suomi on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevampia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen ja investointien keskuksia sekä houkutteleva maa kansainvälisille digiosaajille.

Digitaalinen osaamisen infrastruktuuri

Tavoite ja avaintulokset		DIGITAALINEN INFRA: Keskeiset toimenpidekokonaisuudet ja niiden päätoimenpiteet lähivuosille			
DATATALOUS	Toimenpidekokonaisuus 1: Luodaan digitalisaation ja datatalouden yhteentoimivuusrakenteet	1.1 Sote- / terveysdata-avaruus	1.3 Energiadata-avaruus D4E	1.5 Talousdatan digitalisointi ja dataoperaattoritoiminnat (yritysten identiteetin hallinta)	1.6 eidas-yhteentoimivat tunnistautumisratkaisut
Avaintulokset 1-3		1.2. Liikenteen dataekosysteemi/data-avaruus		1.4 Digitaalisen tuotepassin ratkaisut (asioiden identiteetit)	1.7 Lainsäädännön ja viranomaisprosessien uudistaminen digitaalisen elämäntapahtumien ja datan hyödyntämisen tarpeisiin
KYBER	Toimenpidekokonaisuus 2: Panostetaan kyberturvallisuuteen ja kehitetään kyberuhkiin varautumista	2.1 Vahvistetaan viranomaisten toimintaedellytyksiä kyberuhkiin varautumiseksi		2.3 Kiihdytetään kyberturvallisuuden ekosysteemi- ja innovaatiotoimintaa	
Avaintulokset 1-5		2.2 Varmistetaan tietojärjestelmien ja -verkkojen turvallisuus		2.4 Parannetaan kyberturvallisuusosaamista yhteiskunnassa	
DIGI-INFRA	Toimenpidekokonaisuus 3: Varmistetaan toimiva ja kestävä digitaalinen infrastruktuuri	Kestävä viestinnän ja datatalouden infra	3.1 Varmistetaan toimiva verkkoinfrastruktuuri	3.3 Laaditaan puolijoheteita koskeva strateginen linjaus (TKI, tutkimusinfra, kehitysympäristöt, teolliset investoinnit), koulutukseen sekä kansainväliseen yhteistyöhön.	
Avaintulokset 1-4			Tiedon hyödyntämisen tarpeita vastaava laskentakyvykyys sekä pilvipalvelut	3.2. Panostetaan tulevaisuuden digitaaliseen infrastruktuuriin ja sen hyödyntämiseen (mm. 6G, HPC, FNF)	3.4 Luodaan edellytykset vihreälle digitaaliselle siirtymälle (mm. TKI ICT:hen, ICT-hankintojen kriteerit)
	Avaintulokset 5-8				

DATATALOUDEN OHJELMAKOKONAISUUS

Edistää yritysten digitaalista ja vihreää kaksoisiirtymää, yritysten uudistumista ja tuottavuuden kasvua.

Ohjelmakokonaisuus on strategisen politiikka-valmistelun ja toimeenpanon väline.

DIGITEKNOLOGIAT UUDISTUMISEN AJUREINA JA PK-YRITYSTEN DIGIKYVYKKYYS

- Digitaaliset innovaatiohubit 2030 & rahoitus
- Tekoälyn kokeilu- ja kehitysalustat
- Data-avaruudet ja muu pehmeä infrastruktuuri
- Kiihdytetään yritysten kykyä hyödyntää dataa ja disruptioita

DIGIVIHREÄ SIIRTYMÄ

- Edistetään yritysten hiilikädenjäljen kasvattamista ja sen mittaamista

DIGITAALINEN OSAAMINEN

- Parannetaan digiosaamista ja sen kehittämistä yritysten uudistumisessa

SUOMEN HAASTEET

Miten yritykset hyödyntävät uudistumiseen:

- Digikyvykkyyksiä
- TKI-panostuksia
- Digi-investointeja

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

- Datatalouden ja teknologioiden nopea kehitys
- Säätely-ympäristön kehitys
- Geopoliittinen kilpailu
- Tarve ratkaisuille digivihreään siirtymään

TAVOITE
Suomi on datatalouden globaali edelläkävijä 2030

Digitaaliset julkiset palvelut

Visio 2030

Rakennamme yhdessä houkuttelevaa, kilpailukykyistä, kestäväää ja hyvinvoivaa digitaalisesti kyvykästä Suomea

Ihmiskeskeisesti digitalisoidut palvelukokonaisuudet tarjoavat ensisijaisen asiointikanavan julkisiin palveluihin

Digitaalinen turvallisuus vahvistaa luottamusta julkisiin palveluihin

Ihmiskeskeiset, digitaaliset palvelukokonaisuudet

Yhteentoimivat julkiset palvelut

Vihreää siirtymää edistävä julkinen hallinto

Digiturva 2027-ohjelma

Elämän- ja liiketoimintatapahtumien digitalisointi

Lainsäädännön kehittäminen

Yritystiedon digitaalisuuden edistäminen
Sotetiedon digitalisointi ja käytön edistäminen

Yhteentoimivuutta tukeva ohjaus- ja rahoitusmalli

Tietovarantojen hyödyntämisen edistäminen

Pehmeään infrastruktuuriin kehittäminen

Digipalveluiden ilmasto- ja ympäristövaikutusten arviointi

Lupaprosessien digitalisointi ja sujuvoittaminen

Innovatiiviset julkiset hankinnat

Digiturvavalvonta ja yhteistoiminta
Digiturvatoiminnan tiedolla johtaminen

Palveluiden informaatioturvallisuus

Suomessa on vuonna 2030 maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten hyvinvoinnin, elinvoimaisen yritystoiminnan ekologisesti kestäväällä tavalla sekä kukoistavan kansalaisyhteiskunnan

EU-tason valmistelu ja monikansalliset hankkeet

Laura Eiro, Olli-Pekka Rissanen

Digitaalinen vuosikymmen 2030

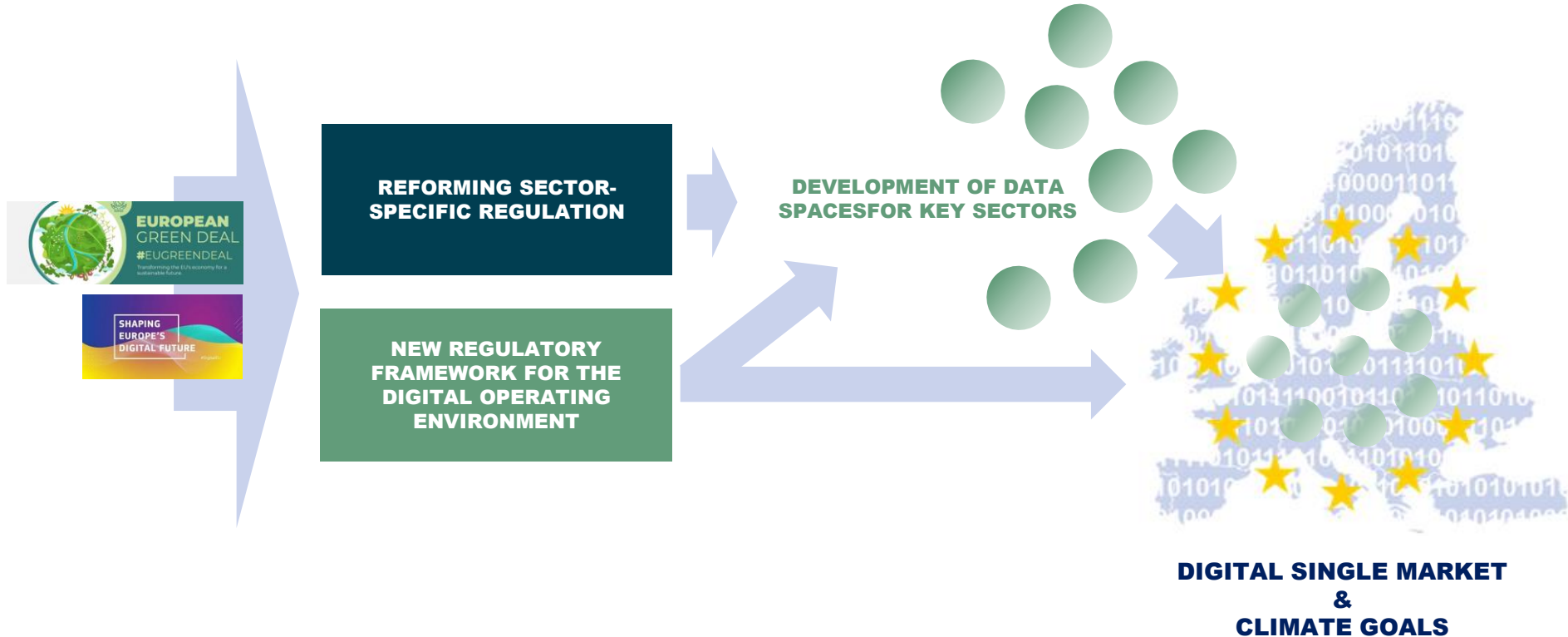
- Politiikkaohjelmapäätös voimaan tammikuussa 2023
- Ohjausryhmä (Digital Decade Board)
 - Suomen jäsen Laura Eiro, varajäsen Jarkko Levasma
- Komitea (Digital Decade Committee)
 - Suomen jäsen Maaria Mäntyniemi, varajäsenet Olli-Pekka Rissanen ja Merita Erkkilä
- Kansalliset tiekartat DL 9.10.2023
 - Ohjeistus vielä valmisteilla

Digital Decade policy programme 2030: cooperation cycle

#DigitalEU

Towards the EU's digital single market

Datatalouden matka EU:n digitaalisella agendalla

EU:n tietosuojan riittävyyspäätökset

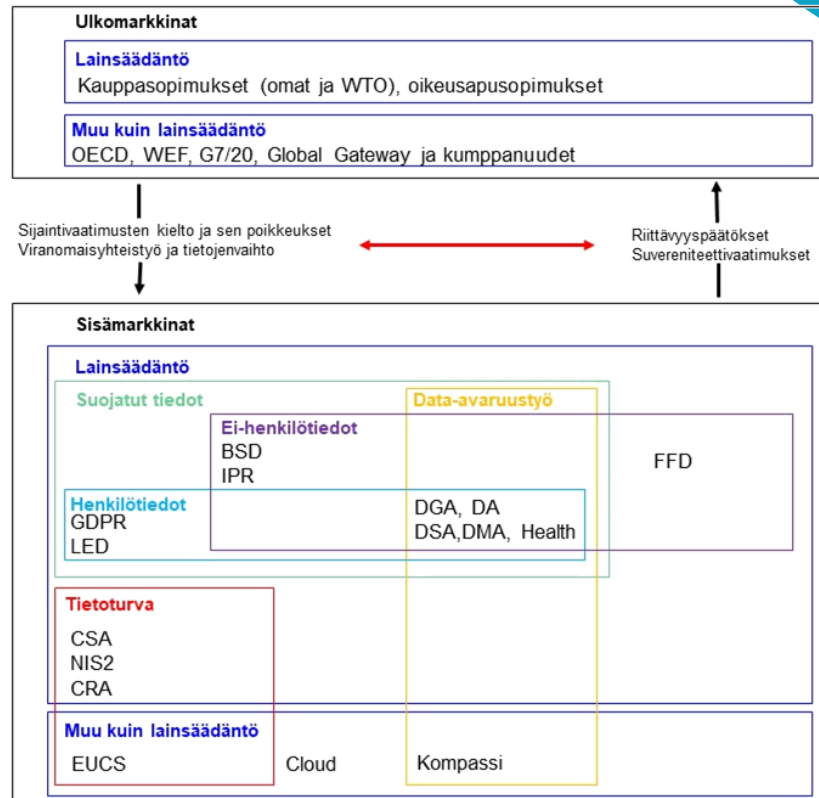

OECD kv-suositukset

Esimerkki: Kansainvälisten tietovirtojen sääntely

- Henkilötietojen suojaamisesta myös muiden kuin henkilötietojen suojaamiseen
- Palvelukaupan merkityksen kasvu kansallisesti ja kansainvälisesti
- Geopolitiikan vaikutus datatalouteen ja EU:n omien kykyjen parantaminen
- Kansainvälisten tietovirtojen salliminen on pääsääntö, josta voidaan tehdä rajattuja poikkeuksia (tietosuoja, turvallisuus)
- Vireillä nyt muun muassa datasäädös, terveysdata-avaruus, pilvipalveluiden tietoturva ja EU:n kansainväliset kumppanuudet
- Samanmielisten maiden yhteistyö, teleneuvosto, ENISAn asiantuntijatyöryhmä, datainnovaatiolautakunnan valmistelutyö

Strategisia teemoja tuleville vuosille

- Sisä- ja ulkopoliitikan nivoutuminen yhteen digitalisaatiossa ja kyberturvallisuudessa, suhteet kumppanimaihin - kansallinen koordinaatio ja strategiset kumppanuudet, transatlanttinen yhteistyö
- Digitaalinen suvereniteetti ja strateginen autonomia – Digitaalinen resilienssi ja kilpailukyky (avoin ja reilu datatalous, kyberturvallisuus, toimivat sisämarkkinat, osaaminen, infrastruktuuri)
- EU – Nato –suhde etenkin kyberturvallisuudessa
- Digitaalinen vihreä siirtymä (esim. kiertotalous) – vihreä digitaalinen siirtymä (esim. vihreä ICT)
- Web 3.0 ja metaversum, 6G, ORAN, uudet teknologiat
- Digitalisaation uhkakuvien huomiointi: turvallisuus, vaikutukset yksilöihin
- Toimeenpanon ja rakenteiden luomisen osalta painoarvo erityisesti nykyisten ja lähivuosina annettavien aloitteiden laadukkaassa toimeenpanossa.
- Pelkkä sääntely ei ratkaise – standardointi, semanttinen yhteentoimivuus
- Rahoituksen suuntaaminen ja hyödyntäminen

Usean maan yhteisprojekteista (MCP) konsortioita (EDIC)

- Monikansallisilla hankkeilla (Multicountry Projects, MCP) on ratkaiseva rooli unionin digitalisaation saavuttamisessa.
- Niitä voidaan panna täytäntöön olemassa olevien mekanismien avulla, mutta...
- Digitaalisen vuosikymmenen politiikkaohjelma (DDPP) tarjoaa jäsenvaltioille mahdollisuuden panna ne täytäntöön myös eurooppalaisen digitaalisen infrastruktuurin konsortioissa (European Digital Infrastructure Consortia, EDIC)

Tavoitteita usean maan projektien takana

Multi-country projects will facilitate investments in areas like:

Common data
infrastructure and services

Blockchain

Low-power
processors

Pan-European deployment
of 5G corridors

High-
performance
computing

Secure quantum
infrastructure
and network of
cybersecurity centres

Digital public
administration

Digital
innovation hubs

High-tech
partnerships
for digital skills

Mikä EDIC on?

- Tavoitteita EDICeille:
 - Nopea perustaminen
 - Jäsenvaltioiden johtava rooli hallinnoinnissa
 - Täytäntöönpanojärjestelyjen joustavuus
 - Pitkän aikavälin kestävyys
- Perustetaan konsortio jonkun jäsenmaan lainsäädännön alle noudattaen DDPP:n puitteita
 - Esimerkkejä vastaavasta yhteistyöstä: GAIA-X, PEPPOL, NIIS, ...
- Esikuvana ovat tieteelliset konsortiot ERIC

Tämän hetkinen tilanne

- I. **1+Million Genomes:** BE, BG, HR, CY, CZ, DK, EE, FR, DE, EL, IT, LT, LU, NL, PT, RO, ES, SE (18)
- II. **Language:** AT, BE, BG, HR, CY, DK, FI, FR, DE, EL, HU, IE, IT, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, ES, SE (23)
- III. **European Mobility Data Space:** AT, BE, CY, DK, FI, FR, DE, EL, HU, NL, PL, SI, ES, SE (14)
- IV. **Cybersecurity Skills Academy:** AT, BE, CY, CZ, DK, FR, EL, IE, PT, ES (10)
- V. **Vehicle of the Future:** FI, EL, IT, ES (4)

Tämän hetkinen tilanne

- VI. Local Digital Twins – Citiverse:** AT, BE, CZ, DK, EE, **FI**, FR, DE, IT, NL, PT, SI, ES, SE (14)
- VII. Copyright Infrastructure :** DK, EE, **FI**, FR, DE, LV, PT, SI (8)
- VIII. Blockchain:** AT, BE, BG, HR, CY, CZ, DK, **FI**, FR, DE, EL, HU, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, ES, SE (22)
- IX. AgriFood:** AT, BE, CY, **FI**, FR, IT, NL, SE (8)
- X. European Startup Nations Initiative (ESNA):** AT, FR, DE, LU, PT (5)
- XI. Digital Commons:** AT, BE, CZ, DK, EE, **FI**, FR, DE, IT, NL, PL, SI (12)

Tämän hetkinen tilanne, kaksi uutta esitystä

- XII. Connected Public Administration** : BE, BG, HR, DK, FI, EL, PL, SE (8). This WG aims to discuss about the possibility of bringing together and further developing the different proposals falling under this multi-country project and explore the possibility of an EDIC covering one or several of the proposed topics.
- XIII. Q-EUROPE**: AT, BG, CY, FR, EL, LU, MT, PL, SI, ES (11). This WG aims to discuss the feasibility of an EDIC on quantum, if needed to cover distinct activities to what is already being developed in the framework of the existing initiatives in this area: EuroHPC, Horizon Europe's Framework Partnership Agreements and EuroQCI initiative.

Seuraavat vaiheet

- **Haaste:** valmistelua tulee koordinoida kansallisesti horisontaalisesti sekä kunkin EDICin osalta vertikaalisesti
- Kansallinen organisoituminen
 - Asetetaan ministeriöiden koordinaatioryhmä
 - Jokaisen EDICin osalta perustetaan jonkinlainen kansallinen ryhmä tai hyödynnetään nykyisiä ryhmiä
- Päätetään kuka voi neuvotteluissa edustaa Suomea
 - Voiko se olla joku muu kuin ministeriön edustaja?
- Kansallinen tavoite on löytää kaikkiin mukaan kaikki relevantit tahot

Muutama havainto hallinnollisista asioista

- EDICiin voi liittyä vain jäsenvaltio
 - Suomessa se tarkoittaa ministeriöitä
 - Tarkka menettely ei ole vielä selvillä
- EDICin toimintaan voivat osallistua muutkin toimijat
 - Yksityisen sektorin toimijoiden osallistuminen riippuu kunkin EDICin säännöistä
 - Suomen tavoite on, että myös yksityiset voivat osallistua
- EDICiin liittyä osallistumismaksu, mutta ne voivat hakea rahoitusta EU-ohjelmista
- Nykyinen toimitusministeriö ei voi tehdä liittymispäätöksiä
 - Suomen lopulliset päätökset syksyllä aikaisintaan

Kiinnostunut EDICstä?

Olli-Pekka.Rissanen@gov.fi ja
digitoimisto@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kiitos!

digitoimisto@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET